

Datum: 20.07.2026

Medij: Kurir

Rubrika: Društvo

Autori: EUpravo zato

Teme: Evropska komisija

Napomena:

Površina: 750

Naslov: Novi predlog

Strana: 9

Novi predlog

ŠTA ĆE BITI S VOZAČIMA SA ZAPADNOG BALKANA ZBOG EES

Brisel ne nudi rešenje za profesionalne vozače iz regiona, dok dugoročne vize postaju privremeno rešenje u okviru sistema ulaska i izlaska

EUpravo zato

Evropska komisija i dalje nema sistemsko rešenje za problem profesionalnih vozača iz zemalja Zapadnog Balkana koji je nastao primenom sistema ulaska i izlaska (Entry/Exit System - EES), a kao trenutno jedino moguće prelazno rešenje vidi izdavanje dugoročnih viza i boravišnih dozvola koje bi odobravale države članice EU.

Evropski komesar za unutrašnje poslove i migracije Magnus Bruner izjavio je da je Komisija predložila državama članicama i zemljama Zapadnog Balkana da bilateralno razgovaraju o izdavanju dugoročnih viza za profesionalne vozače, navodeći da je Hrvatska već uspostavila takve sporazume sa pojedinim državama regiona. Prema njegovim rečima, države članice imaju mogućnost da izdaju dugoročne vize

ULAZAK U EU

Šta je EES

EES (Entry/Exit System) elektronski je sistem Evropske unije za evidentiranje ulaska i izlaska državljana zemalja koje nisu članice EU prilikom prelaska spoljne granice šengenskog prostora. Sistem zamenjuje ručno pečatiranje pasosa digitalnom evidencijom i pri svakom prelasku beleži datum i mesto ulaska i izlaska, kao i biometrijske podatke putnika, poput fotografije lica i otisaka prstiju. Njegova svrha je da unapredi bezbednost spoljnih granica, olakša granične kontrole i automatski prati da li je prekoračen dozvoljeni boravak od 90 dana u okviru bilo kog perioda od 180 dana. EES se primenjuje na sve državljane trećih zemalja koji putuju u države Šengena radi kratkotrajnog boravka, uključujući i građane Srbije.

ili boravišne dozvole, dok Komisija paralelno radi na dugoročnom rešenju putem nove vizne politiku EU.

Precizna evidencija

Bruner je istakao da države članice zasad nisu spremne da menjaju pravila EES, podsećajući da se pravilo o maksimalnih 90 dana boravka u periodu od 180 dana nije promenilo, već da novi sistem sada omogućava preciznu evidenciju svih prekoračenja dozvoljenog boravka.

Dodao je da je zbog ovog pitanja razgovarao sa predstavnicima Srbije, Crne Gore i drugih zemalja regiona, kao i sa predstavnicima transportne industrije, ocenjujući za ENR da aktuelna situacija predstavlja opterećenje i za privredu država Zapadnog Balkana, ali i za evropske kompanije koje se suočavaju sa nedostatkom vozača.

Njegove izjave dolaze nakon što su Srbija, Bosna

BEZBEDNOST

Sistem daje rezultate

EES u prvih osam meseci primene zabeležio je oko 110 miliona registracija, pri čemu je otkriveno 45.000 slučajeva korišćenja falsifikovanih dokumenata, dok je više od 1.100 osoba odbijeno na granici zbog bezbednosnih razloga.

i Hercegovina, Crna Gora i Severna Makedonija dale Evropskoj komisiji rok da ponudi sistemski odgovor na problem ograničenja boravka profesionalnih vozača u šengenskoj zoni.

Prelazni model

Predsednik Udruženja za međunarodni transport Srbije Nedo Mandić rekao je da je Evropska komisija odgovorila na zajednički zahtev četiri države, ali da u odgovoru nije ponudila konkretno rešenje.

Kako je naveo, Komisija i dalje razmatra mogućnost korišćenja viza tipa D kao prelaznog modela, ali više ne potvrđuje da

bi one u potpunosti rešile problem. Ostaje nejasno da li bi vozači sa tom vizom mogli da borave duže samo u državi koja ju je izdala ili bi to važilo i za ostale zemlje šengenskog prostora.

Prema tumačenju koje su prevoznici dobili, viza tipa D omogućila bi neograničen boravak u državi izdavanja, dok bi u svim ostalim državama i dalje važilo pravilo od 90 dana u periodu od 180 dana.

Zbog toga transportna udruženja nastavljaju da insistiraju na uvođenju ovog modela kao privremenog rešenja do usvajanja trajnih izmena evropskih propisa.

